

Ötödik évfolyam

Magyar nyelv

A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazásuk. A hangsúly, dallam, tempó, szünet és a nem nyelvi kifejezőeszközök (testbeszéd) használata a kommunikációs helyzetnek megfelelően. Az előbeszéd tempójával egyező, folyamatos hangos és néma olvasás. Képesség a másolás, tollbamondás és emlékezet utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására. A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása. Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban. Leírás készítése tárgyról, személyről, tájról. A hang, a szó és szóelem megkülönböztetése. Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól. Rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése a közösen feldolgozott ismeretterjesztő, tantárgyi-szakmai és szépirodalmi szövegekben. A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése.

Irodalom

A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása. Néhány alapvető irodalmi téma fölismerése az olvasott művekben. Az epikai és lírai művek, a nép- és műköltészet jellemző vonásainak ismerete: a cselekmény részei, a szereplők, a szerkezet, a képiség, a zeneiség eszközei, az ütemhangsúlyos verselés. Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása elsősorban szóban. Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában. Tájékozódás a könyvtárban.

Angol

A1 alap szintű nyelvtudás:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.

Német

A1 alap szintű nyelvtudás:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.

Matematika

- Tudjanak egyszerű matematikai szövegeket értelmezni, lefordítani a matematika nyelvére
- Tudjanak számokat előállítani helyiérték szerint bontott összegalakban, ill. a bontott alakkal számokat felírni.

- Tudják 1 millió számkörben a számokat írni, olvasni, nagyság szerint összehasonlítani
- Ismerjék a műveletek írásbeli eljárásait
- Ismerjék a törttel kapcsolatos elnevezéseket
- Tudjanak törtet egyszerűsíteni, bővíteni, nagyság szerint összehasonlítani eszköz vagy rajz segítségével
- Tudjon egyenlő nevezőjű törtet összeadni, kivonni
- Tudjanak tizedestörtet írni, olvasni, ismerjék a számjegyek jelentését
- Tudjanak tizedestörtet nagyság szerint összehasonlítani, összeadni, kivonni, szorozni, osztani 10-zel, 100-zal
- Tudjanak hosszúságot, tömeget, időt, űrtartalmat kimérni a tanult mértékegységekkel
- Tudjanak kiszámítani a téglalap, négyzet területét, területét

Erkölcstan

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket. Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére. Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is. Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat. törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Történelem

Minden tanulónak (egy-két kivétellel) gyűjtőmunkája alapján adott témáról tudnia kell kiselőadást tartani. Meg kell tudni különböztetni a tanulóknak a Balkán, a Kis-ázsiai partvidék és a szigetvilág földrajzi egységét. (Tudni kell Kréta, Athén, Spárta, Marathon, Thermophülé, Olümpia és az Olümposz pontos helyét.) Készítsen a tanuló fogalomkártyákat, adjon elő társaival önálló szituációs játékot, ismerje fel a görög művészet jeles alkotásait, amelyek a mai Európában számtalan helyen láthatóak. Az épületekben ismerje fel az ókori görög hatást. Tudja a forrásokat, olvasmányokat tanári segítséggel feldolgozni, értelmezni, s jegyzetet készíteni. Tudja az időszakot önállóan továbbfejleszteni, használni. Tudjon a tanuló önállóan beszámolót készíteni, vaktérképet kitölteni, gyűjtőmunkát végezni. Csoportosan készüljenek fel egy pantomim, vagy egyéb szituációs játékokra. Rajzoljanak le egy légióost vagy bármilyen római fegyvert (pajzs, döfő orr, „vadszamar,” csapóhíd, kard, sisak, saru stb.). Tudjon önállóan következtetést levonni szóbeli, írásos források (idézet, film, kép) alapján. Végezzen összehasonlító elemzést az athéni demokrácia és a római köztársaság között. Tudjon tájékozódni a

Római Birodalom területén, s megnevezni néhány országot, amelyek ma a volt birodalom területén fekszenek. Tudja a tanuló kiszámolni, hogy Róma alapításától a bukásáig hány év telt el. Tudjon a tanuló tanári segítséggel következtetéseket levonni a kialakuló új Európa rendjéről, országainak társadalmi berendezkedéséről. Váljon rendszeres gyakorlattá a könyvtári és az internetes kutatómunka, a források feltárása. Tudjon tanári segítséggel, a források alapján a tanuló írásban, szóban egyszerű előadást tartani, következtetéseket levonni. Tudjon a tanuló a tanári magyarázat, a tankönyvi szöveg és kép, továbbá a munkafüzet feladatai alapján a tanult anyag rész reprodukálására. A fejezet összefoglalásakor már legyen képes arra, hogy a gyűjtött információk alapján össze tudja kapcsolni a középkori Európa társadalmi és topográfiai változásait, s abba majd tudja beleilleszteni a Magyar Fejedelemség, illetve királyság születését. Tudja megfogalmazni a kereszténység lényegét, továbbá kettészakadásának máig ható következményeit. Ismerje fel a középkor három meghatározó stílusirányzatának jegyeit, s végezzen gyűjtőmunkát e témában. Tudja alkalmazni a korszakra vonatkozó időszakokat, vaktérképeket, azaz a térbeli és időbeli tájékozódás legelemibb ismereteit. Tudja a 10-11 éves tanuló a magyarok vándorlásának feltételezett útvonalát, néhányat a legrégebbi szavaink közül, s a szomszédos népek nevét. Tudnia kell a hét vezér és a hét törzs nevét, továbbá a törzs-nemzetség-nagycsalád felépítést. Tudja elhelyezni a tanuló a földrajzi neveket a térképen. Tudja használni az időszakot. Oldjon meg önállóan munkafüzeti feladatokat. Készítsen beszámolót vagy tartson kiselőadást a magyar nép vándorlásáról. Tudjon a tanuló önállóan vagy kevés segítséggel következtetést levonni a honfoglalás és az államalapítás eseményei között. Készítse el az Árpád-ház vázlatos családfáját III. Andrással bezárólag. Ennek készítése folyamatosan történjen. Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani az Árpád-ház nagy alakjairól és fontosabb eseményeiről. Tudja bejelölni vaktérképen az első tíz püspökséget, az első apátságokat (Pannonhalma, Zirc, Bakonybél, Pécsvárad stb.) Tudja Esztergom, Fehérvár, Veszprém, Gyulafehérvár, Kalocsa helyét, a magyar történelemben játszott szerepét. Időszalag, vaktérkép, kronológia segítségével tudjanak a tanulók tájékozódni térben és időben

Természetismeret

A tanuló:

- Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.
- Tudja a bolygó, csillag és hold hasonlóságait és különbségeit
- Értse a külső és belső erők felszínformáló szerepét. Érzékelje a természeti és társadalmi folyamatok időléptéke közötti különbségeket.
- Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában.
- Alakuljanak ki a szemléleti térképolvasás készségei, és formálódjon az okfejtő térképolvasás képessége.
- Ismerje és használja a földrajzi helymeghatározás különböző módszereit.
- Ismerje fel környezetében a leggyakrabban előforduló anyagokat, azok alapvető tulajdonságait és ezek jellemzési lehetőségeit, a legismertebb kölcsönhatásokat, ok-okozati kapcsolatokat.

- Legyen tisztában azzal, hogy változás csak a közvetlen környezet hatására jöhet létre, ez mindig kölcsönös, egyenlő mértékű és ellentétes értelmű.
- Tudja, hogy: az anyagnak két fajtája van (részecske szerkezetű és mező), ezeknek igen sok közös tulajdonsága van (kölcsönható képesség, tehetetlenség, gravitáló képesség stb.);

Természettudományi gyakorlatok

A tanuló

- ismerje és tudja használni a méréshez használt eszközöket
- a mérési hiba határon belül tudjon pontos mérési eredményeket meghatározni
- Mérési eredményeit tudja átlátható formában rendezni és értelmezni

Ének - zene

Zenei reprodukció-éneklés: 15 óra

- 10, az énekes tananyagnál felsorolt szemelvény csoportos és/vagy önálló éneklése kifejezően emlékezetből
- a Szózat éneklése emlékezetből csoportosan
- alkalmazkodó ritmusú dalok éneklése

Zenei reprodukció- Generatív (önállóan és/vagy csoportosan alkotó), kreatív zenei tevékenység: 3 óra

- Ismert dalok ritmus osztinatóval való kísérése
- Zenei kérdés-felelet alkotása

Zenei reprodukció-felismerő kottaolvasás, zeneelméleti alapismeretek: 5 óra

- Ütemfajták felismerése, megkülönböztetése (páros, páratlan)
- Az új ritmusérték- tizenhatod- felismerése és hangoztatása, jelölése ismert dallamokban
- Ismert öt és hétfokú dallamok éneklése szolmizálva kottából, kézjelről
- Könnyű dallamok lejegyzése hangjeggyel betűkottáról
- Ismerje fel a hangközöket kottában; t1, t4, t5, t8
- ABC-s hangok ismerete violinkulcsban c'-c''
- pentaton, dúr és moll hangsorok ismerete
- népzenei ismeretek: visszatérő szerkezet, kvintváltós szerkezet, ereszkedő dallamvonal, kupolás dallamvonal felismerése, jelölése

- tanult népi hangszerek felsorolása (duda, tekerőlant, citera, cimbalom)
- előadásmódok felsorolása (elbeszélve, szabadon, feszes tempó, alkalmazkodó ritmusban)

Zenei befogadás 6 óra- Zenehallgatás: 7óra

- tanult hangszercsoportok és hangszereik, népi hangszerek, népi zenekar (legalább) megszólaltatás módja, hangszerelés szerinti felismerése
- Tanult és meghallgatott népdalfeldolgozások felismerése (Kodály Zoltán; Kállai kettős és Bartók Béla: Este a székelyeknél című művének felismerése CD-ről)
- Legyen képes felismerni néhány meghallgatott barokk zenei szemelvényt jellegzetes motívumok alapján (Vivaldi: A négy évszak/ Tavasz I. tétel és Tél II. tétel; Bach; Már nyugosznak a völgyek, G- dúr menüett; Handel: Halleluja-kórus, Győzelmi-kórus)

Hon-és népismeret

A tanulónak fel kell ismernie a népművészeti tárgyakat és motívumokat, a naptári év legfontosabb népszokásait. A szokások közül kiemelkednek a húsvéti és a karácsonyi ünnepekhez kötődő népszokások, amelyeket egy-egy dramatikus játék keretében ismerhetnek meg a tanulók. A paraszti kultúra megértéséhez a régi paraszti háztartás, a használati tárgyak, a gazdasági épületek ismeretén keresztül vezet az út. A megismeréshez elengedhetetlen a néprajzi kézikönyvek, kiadványok, múzeumok anyagának, fotók, filmek és egyébforrások ismerete. Legyen képes a tanuló arra, hogy a múlt értékeit, társadalmi folyamatait összehasonlítsa a jelen hasonló értékeivel, társadalmi folyamataival!

Vizuális kultúra

- Alapvető vizuális jelek ismertetése. Rajzeszközök szakszerű használata különböző anyagok, formák ábrázolásakor.
- Tudjon tudatos kompozíciót készíteni.
- Ismerje fel a tanult műalkotásokat, nevezze meg a korokat.
- Egyszerű geometrikusformák vetületi ábráit tudja megjeleníteni.

Informatika

- Ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni; legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret.
- Tudjon tájékozódni a meghajtó könyvtárszerkezetében, tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni egyszerű karakter- és bekezdésformázásokat.

- Legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt.
- Legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni.
- Legyen képes a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni.

Technika, életvitel és gyakorlat

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet átalakító tevékenység környezeti hatásainak felismerése, és az ezzel járó felelősség belátása. Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről. Ételkészítés és tárgyalás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata. Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során. Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek, termények) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása. Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek helyes előzetes felismerése, az azzal járó felelősség belátása. A természeti és a tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása. A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása. A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása. Biztonságos és udvarias részvétel a vasúti közlekedésben. Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonalterképeken. Útvonalterv olvasása, készítése. Elemi mezőgazdasági ismeretek elsajátítása, és jártasság azok gyakorlati alkalmazása terén. A társakkal történő együttműködés képességének fokozatos fejlődése.

Testnevelés és sport 5 Minimális teljesítmény

- A fiú: 4 percig, a lány: 3 percig futni.
- Sajátítsa el a váltófutást lassú mozgás közben.
- Mutasson eltérést a nekifutás a távol és a magasugrás esetén.
- Helyből távolugrásban legalább 120 cm-es eredmény elérése.
- Kislabdahajításban legalább a fiú: 20 m, a lány: 15 m-es eredményt érjen el.
- Segítségadás mellett legyen képes uralni testtömegét egyszerű, nem szokványos helyzetekben.
- Vállalja el a támaszt tanári segítséggel.
- Tegyen egy-két fogásnyi kísérletet mászásban.
- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Ismerje az adott sportjáték legegyszerűbb játékszabályát.
-

- Rendszeresen folytasson szabadtéri sporttevékenységet.
- Választott úszásnemben legalább 100 m biztonságos leúszása.
- Mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

Osztályfőnöki

Iskolai konfliktusok rendszerszerű megoldása, az iskolai követelmények szerinti normatartás.